

BỒI DƯỠNG GIÁ TRỊ ĐẠO ĐỨC “BỘ ĐỘI CỤ HỒ” CHO HỌC VIÊN ĐÀO TẠO SĨ QUAN CÁC NHÀ TRƯỜNG QUÂN ĐỘI TRONG THỜI KỲ MỚI

NGUYỄN VĂN HÙNG (*)

Tóm tắt: Học viên đào tạo sĩ quan là những cán bộ tương lai của quân đội, lực lượng nòng cốt kế thừa, phát huy giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ”. Vì vậy, giáo dục giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ” cho học viên đào tạo sĩ quan ở các nhà trường quân đội hiện nay là nội dung hết sức quan trọng, cần được quan tâm, chăm lo. Bài viết phân tích vị trí, vai trò của giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ” đối với học viên đào tạo sĩ quan và đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác này ở các nhà trường quân đội trong thời kỳ mới.

Từ khóa: Bộ đội Cụ Hồ; đạo đức cách mạng; học viên đào tạo sĩ quan; nhà trường quân đội.

Abstract: Cadet students are future officers of the military and the core force that inherits and promotes the moral values of "Uncle Ho's soldiers". Therefore, educating the moral values of "Uncle Ho's soldiers" for cadet training students in military schools is a very important task that needs particular attention and care. This paper analyzes the position and role of the moral values of "Uncle Ho's soldiers" for cadet students and proposes a number of solutions to improve the effectiveness of this practice in military schools in the new period.

Keywords: Uncle Ho's soldiers; revolutionary ethics; cadet training students; military school.

Ngày nhận bài: 15/01/2024

Ngày biên tập: 03/4/2024

Ngày duyệt đăng: 22/4/2024

“**B**ộ đội Cụ Hồ” là hình mẫu về giá trị nhân cách của người quân nhân cách mạng được hun đúc, hình thành, kết tinh qua hoạt động xây dựng, chiến đấu và trưởng thành của Quân đội ta dưới sự lãnh đạo, giáo dục, rèn luyện của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh. Đó là danh hiệu cao quý được Nhân dân tin yêu, trao tặng cho Quân đội ta. Do vậy, định hướng và phát huy giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ” là yêu cầu tất yếu khách quan đối với mọi quân nhân nói chung và sĩ quan trẻ trong Quân đội nhân dân Việt Nam nói riêng nhằm đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp xây dựng quân đội trong giai đoạn mới.

Giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ” của học viên đào tạo sĩ quan là kết tinh những phẩm chất tốt đẹp phản ánh bản chất, đặc trưng truyền thống được hình thành, phát triển trong hoạt động theo chức trách, nhiệm vụ của sĩ quan quân đội, trở thành hệ thống chuẩn mực có tác dụng định hướng cho hoạt động của sĩ quan trẻ bảo đảm

cho học viên đào tạo sĩ quan hoàn thành chức trách, nhiệm vụ được giao. Nhận thức rõ tầm quan trọng của vấn đề này, những năm qua lãnh đạo, chỉ huy các cấp thường xuyên quan tâm, chăm lo giáo dục, định hướng hình thành và phát huy giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ” cho học viên đào tạo sĩ quan để tạo sự chuyển biến tích cực, góp phần nâng cao chất lượng công tác lãnh đạo, quản lý, chỉ huy đơn vị.

Để nâng cao chất lượng giáo dục giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ” cho học viên đào tạo sĩ quan, cần thực hiện các giải pháp sau đây:

Thứ nhất, phát huy vai trò lãnh đạo của cấp ủy, tổ chức đảng, các cơ quan chức năng, tinh thần tiên phong gương mẫu của cán bộ chủ trì các cấp trong giáo dục giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ” cho học viên đào tạo sĩ quan.

Để giáo dục giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ” cho học viên đào tạo sĩ quan đạt kết quả, cần phải làm tốt công tác lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, tổ chức đảng, các cơ quan chức năng bởi có như vậy hoạt động giáo dục mới đi vào nề nếp. Trước hết, cần nâng cao nhận thức của đội ngũ lãnh đạo, chỉ huy và các tổ chức

(*) *Thượng tá, ThS; Viện Khoa học Xã hội Nhân văn Quân sự*

đoàn thể về tầm quan trọng của giáo dục giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ” cho học viên đào tạo sĩ quan. Người đứng đầu các cơ quan đơn vị cần nhận thức đúng vị trí, vai trò, cũng như nội dung, yêu cầu giáo dục giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ” cho học viên đào tạo sĩ quan, xác định rõ trách nhiệm và nâng cao khả năng hành động đúng, mới áp dụng vào thực tiễn có hiệu quả. Đối với tổ chức đảng, cần phải thường xuyên nắm chắc tình hình, sự vận động của thực tiễn cách mạng, nhiệm vụ của Quân đội và của đơn vị, hướng dẫn của cấp trên để có căn cứ đề ra nghị quyết lãnh đạo nhằm đổi mới và nâng cao chất lượng công tác giáo dục giá trị đạo đức cho học viên đào tạo sĩ quan.

Trong quá trình lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức giáo dục giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ”, cấp ủy, chỉ huy các cấp cần kết hợp chặt chẽ với thực hiện các chỉ thị, nghị quyết, kết luận, hướng dẫn của cấp trên về xây dựng, chỉnh đốn Đảng, trọng tâm là Kết luận số 01-KL/TW ngày 18/5/2021 của Bộ Chính trị (khóa XIII) về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW; Kết luận số 21-KL/TW ngày 25/10/2021 của Ban Chấp hành Trung ương về đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi, xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”; Quy định số 37-QĐ/TW ngày 25/10/2021 của Ban Chấp hành Trung ương về những điều đảng viên không được làm; Chỉ thị số 855-CT/QUTW ngày 12/8/2019 của Thường vụ Quân ủy Trung ương về đẩy mạnh thực hiện Cuộc vận động Phát huy truyền thống, cống hiến tài năng, xứng danh “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới; Nghị quyết số 847-NQ/QUTW của Quân ủy Trung ương về phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ”, kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân trong tình hình mới...

Chỉ huy các cấp cần cụ thể hóa và tổ chức thực hiện nghị quyết của cấp ủy các cấp nhằm đổi mới và nâng cao chất lượng giáo dục giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ” cho học viên đào tạo sĩ quan. Căn cứ vào chức trách nhiệm vụ và trình độ của từng cán bộ cụ thể để có kế hoạch bồi dưỡng, giáo dục cho học viên đào tạo sĩ quan. Theo đó, cần có cơ chế cụ thể trong phát huy vai trò của đội ngũ cán bộ, chỉ huy trong thực hiện nhiệm vụ giáo dục giá trị đạo đức

cho học viên đào tạo sĩ quan; gắn trách nhiệm đó với thực tiễn công tác giáo dục và kiểm tra đánh giá cán bộ hàng quý, hàng năm, coi đó là một tiêu chí đánh giá cán bộ chủ trì ở đơn vị cơ sở. Phát huy đúng vai trò của người đứng đầu trong việc tổ chức, thực hiện các cuộc vận động, các phong trào thi đua nhằm hoàn thiện giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ” cho học viên đào tạo sĩ quan, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ được giao. Tạo ra phong trào hoạt động tự giác, sôi nổi, sáng tạo, diễn ra thường xuyên của toàn thể cán bộ, học viên trong toàn đơn vị.

Thứ hai, đổi mới nội dung, vận dụng linh hoạt các hình thức, phương pháp giáo dục giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ” cho học viên đào tạo sĩ quan.

Thực hiện đổi mới mạnh mẽ nội dung theo hướng các cơ quan, đơn vị, các chủ thể cần căn cứ vào những ưu điểm và hạn chế trong nội dung giáo dục giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ” cho học viên đào tạo sĩ quan để tiếp tục đổi mới mạnh mẽ các nội dung giáo dục, đảm bảo tính toàn diện, cơ bản, có trọng tâm, trọng điểm để xây dựng đội ngũ sĩ quan trẻ phát triển toàn diện đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ xây dựng quân đội cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại. Việc đổi mới nội dung giáo dục cần hướng mạnh vào các nội dung cấu thành giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ” của học viên đào tạo sĩ quan, gắn với chức trách, nhiệm vụ học tập ở nhà trường. Trong đó, tập trung củng cố vững chắc sự trung thành tuyệt đối với Đảng, với Tổ quốc và Nhân dân của học viên đào tạo sĩ quan; luôn có động cơ trong sáng, bản lĩnh chính trị kiên định, vững vàng, có trách nhiệm cao hoàn thành thắng lợi mọi nhiệm vụ được giao. Tăng cường mối quan hệ đoàn kết, gắn bó chặt chẽ với Nhân dân, tích cực, chủ động tuyên truyền vận động Nhân dân thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách và pháp luật Nhà nước. Nâng cao tinh thần đoàn kết nội bộ, thương yêu đồng chí, đồng đội của học viên đào tạo sĩ quan. Nâng cao phẩm chất đạo đức, lối sống trong sạch, lành mạnh, thực hành tốt dân chủ, chấp hành kỷ luật tự giác, nghiêm minh của học viên đào tạo sĩ quan. Nâng cao trình độ, năng lực, phương pháp, tác phong công tác của học viên đào tạo sĩ quan. Giữ vững và phát huy tinh thần đoàn kết quốc tế trong sáng của học viên đào tạo sĩ quan.

Đồn Biên phòng của khẩu quốc tế Cầu Treo, BĐBP Hà Tĩnh tổ chức giáo dục chính trị cho cán bộ, chiến sĩ đơn vị. Ảnh: Trọng Thành

Thực hiện đổi mới hình thức, phương pháp giáo dục giá trị đạo đức cho học viên đào tạo sĩ quan, cần phải thông qua các hoạt động thực tiễn để giáo dục cho học viên đào tạo sĩ quan, hình thành cho họ những phẩm chất cao đẹp về đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ”. Thông qua thực tiễn để bồi dưỡng những bài học và tình huống cụ thể nhằm giáo dục giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ” cho học viên đào tạo sĩ quan. Trên cương vị chức trách được giao, thông qua hoạt động lãnh đạo, quản lý, chỉ huy đơn vị, người chỉ huy cấp trên là chủ thể trực tiếp trong giáo dục giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ” cho học viên đào tạo sĩ quan. Giáo dục giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ” phải tính đến sự phù hợp của các đối tượng, bám sát đặc thù hoạt động của từng nhóm đối tượng. Bên cạnh đó, cần đa dạng, hình thức giáo dục giá trị đạo đức này theo hướng tránh lối mòn, rập khuôn, xơ cứng, phát huy tối đa hiệu quả của các phương tiện thông tin đại chúng trong tuyên truyền, giáo dục đến toàn thể cán bộ, chiến sĩ nói chung, học viên đào tạo sĩ quan nói riêng, bảo đảm khoa học và thiết thực.

Các chủ thể giáo dục giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ” cho học viên đào tạo sĩ quan cần nghiên cứu vận dụng và cải tiến hình thức, tổ chức giáo dục cho phù hợp với đặc thù hoạt động của đơn vị và trình độ nhận thức của học viên đào tạo sĩ quan. Đồng thời, các cách thức tổ chức phải kích thích được tính tích cực, sáng tạo và ý thức tự hoàn thiện giá trị đạo đức của học viên đào tạo sĩ quan; kết hợp giáo dục

chung theo tập thể đơn vị, tổ, nhóm công tác với các hình thức khác, trong đó, cần tổ chức giáo dục như: diễn đàn, hội thảo, tọa đàm, trao đổi theo chuyên đề, tham quan các địa danh lịch sử, nghe kể chuyện lịch sử thông qua các nhân chứng sống, tuyên truyền về những tấm gương tiêu biểu, thi tìm hiểu, các hoạt động văn hóa, thể thao, giao lưu kết nghĩa.

Phương pháp giáo dục giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ” cho học viên đào tạo sĩ quan phải chú trọng phương pháp thuyết phục. Thuyết phục bằng lời nói, việc làm và bằng những sự kiện điển hình làm thức tỉnh nhận thức, tình cảm, phát huy trí tuệ của mỗi cá nhân, chuyển hóa những giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ” thành động cơ bên trong của hành vi, chỉ đạo hành động và cách ứng xử của học viên đào tạo sĩ quan. Trong đó, cần sử dụng cả các phương pháp khác, thông qua tiếp xúc với đối tượng giáo dục, kịp thời động viên khuyến khích, khích lệ trong công việc để họ hoàn thành nhiệm vụ được giao. Đồng thời, phải chú ý đến phương pháp tự phê bình và phê bình trong sinh hoạt, học tập, công tác của học viên đào tạo sĩ quan.

Thứ ba, xây dựng môi trường thuận lợi và hoàn thiện cơ chế, chính sách, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của học viên đào tạo sĩ quan.

Cần quan tâm xây dựng môi trường trong giáo dục, rèn luyện giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ” của học viên đào tạo sĩ quan là việc làm hết sức quan trọng. Trong đó, cần phát

huy và tăng cường mối quan hệ tốt đẹp, lành mạnh trong đơn vị; tích cực xây dựng đơn vị vững mạnh về chính trị tư tưởng, tổ chức và kỷ luật. Các đơn vị cơ sở, nơi học viên đào tạo sĩ quan học tập, công tác cần xây dựng các mối quan hệ tốt đẹp, lành mạnh, dân chủ, thiết lập được cơ chế “phòng ngừa”, “miễn dịch” với những hành vi phản giáo dục, phản văn hóa, phi đạo đức, ngăn chặn có hiệu quả những tác động xấu ở đơn vị. Xây dựng môi trường văn hóa quân sự ở các đơn vị cơ sở phải tính đến ảnh hưởng của môi trường xã hội, của điều kiện kinh tế - xã hội và đặc điểm, nhiệm vụ của từng nhà trường.

Xây dựng mối quan hệ tốt đẹp tạo không khí phấn khởi, đoàn kết gắn bó, tinh thần tập thể cao, đời sống văn minh trong đơn vị. Xây dựng các mối quan hệ lành mạnh, dân chủ và cởi mở, tình yêu thương đồng chí, đồng đội và được xây dựng trên cơ sở quy định của pháp luật, điều lệnh, kỷ luật quân đội, đồng thời phù hợp với những giá trị văn hóa, đạo đức của dân tộc, truyền thống đạo lý của người Việt Nam. Mối quan hệ tốt đẹp là cơ sở để hình thành không khí tích cực, mối quan hệ được hình thành trên cơ sở hoạt động chung của người quân nhân, do vậy để xây dựng mối quan hệ tốt đẹp cần xây dựng và thực hiện các chế độ, nền nếp giáo dục, huấn luyện và sinh hoạt một cách khoa học, thống nhất; duy trì nghiêm các quy định, kỷ luật quân đội, đúng như lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Trong một nước thường phạt phải nghiêm minh thì Nhân dân mới yên ổn, kháng chiến mới thắng lợi, kiến quốc mới thành công”⁽¹⁾; Quân đội phải “quân lệnh như sơn” nghĩa là, “lệnh cấp trên đã ra thì vô luận thế nào cũng phải làm” và “Quân đội mạnh là nhờ giáo dục khéo, nhờ chính sách đúng và nhờ kỷ luật nghiêm. Vì vậy, kỷ luật phải nghiêm minh”⁽²⁾. Làm tốt điều này có ý nghĩa đặc biệt quan trọng đối với việc duy trì và rèn luyện kỷ luật cho toàn thể cán bộ, học viên nói chung, học viên đào tạo sĩ quan nói riêng. Nhờ đó, việc giáo dục giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ” của học viên đào tạo sĩ quan ngày càng được hoàn thiện; xây dựng môi trường văn hóa thuận lợi cần kết hợp có hiệu quả với chống các biểu hiện tiêu cực, phi văn hóa xâm nhập vào đơn vị.

Thứ tư, phát huy vai trò tự giáo dục, tự rèn luyện không ngừng hoàn thiện giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ” của học viên đào tạo sĩ quan.

Đây là vấn đề có tính nguyên tắc, đòi hỏi các chủ thể giáo dục giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ” cho học viên đào tạo sĩ quan cần nhận thức đúng trách nhiệm trong hoạt động tự giáo dục, tự rèn luyện. Cần giáo dục cho học viên đào tạo sĩ quan thấy được sự cần thiết và vinh dự, trách nhiệm của bản thân được mang danh hiệu “Bộ đội Cụ Hồ”, ý thức sâu sắc về vai trò của bản thân về việc tự giáo dục giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ”. Trên cơ sở của sự hiểu biết và nhận thức sâu sắc về vinh dự tự hào mà học viên đào tạo sĩ quan xác định đúng phương hướng, biện pháp tự giáo dục, tự tu dưỡng, rèn luyện để trở thành cán bộ vừa hồng, vừa chuyên trong tương lai. Mỗi học viên đào tạo sĩ quan cần xác định cho mình nội dung, biện pháp phù hợp để tự giáo dục, tự rèn luyện hoàn thiện giá trị đạo đức. Trong quá trình tự giáo dục, tự rèn luyện, cần thực hiện nghiêm nhiệm vụ học tập, tự đặt ra yêu cầu cao về tự học, tự rèn để không ngừng nâng cao trình độ, hoàn thiện phẩm chất, năng lực của bản thân; luôn gắn mình với chức trách, nhiệm vụ được giao, khế phục vào kỷ luật, nguyên tắc mà đơn vị, nhà trường quy định.

Học viên đào tạo sĩ quan phải luôn cố gắng trong mọi nhiệm vụ, phải tự “miễn dịch” với sự tác động của những “thói hư, tật xấu” bên ngoài xã hội có thể thẩm thấu vào đơn vị, cá nhân. Trên cơ sở nhận thức đúng nhiệm vụ, học viên đào tạo sĩ quan phải tự điều chỉnh suy nghĩ, hành động cho phù hợp với quy định của Quân đội, nhà trường, đơn vị; tự điều chỉnh mình cho phù hợp với chuẩn mực giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ”. Đồng thời, chủ động kiểm soát, tự đánh giá, tự uốn nắn những suy nghĩ, hành động không phù hợp với chuẩn mực giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ”. Sự tích cực, chủ động đó của học viên đào tạo sĩ quan sẽ làm cho kết quả giáo dục giá trị đạo đức “Bộ đội Cụ Hồ” đối với bản thân thu được kết quả như mong muốn./.

Ghi chú:

(1) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 4, Nxb CTQG-ST, H.2011, tr.189.

(2) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 7, Nxb CTQG-ST, H.2011, tr. 483.